

Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги, медицини катастроф

Лекція

"Медичне забезпечення механізованої роти та батальйону в оборонному та наступальному боях"

**Канд. мед. наук, доцент
Паращук Любомир Дмитрович**

Актуальність теми

1. Успішне вирішення будь-яких завдань медичного забезпечення військ (сил), що покладаються на військового лікаря залежить не тільки від рівня професійної лікарської підготовки, але також і від знання та уміння організувати його виконання

2. Медична служба бригади є однією з ланок медичної служби Збройних Сил України від результатів роботи якої в значній мірі залежить збереження та зміцнення здоров`я особового складу, своєчасне надання пораненим і хворим медичної допомоги.

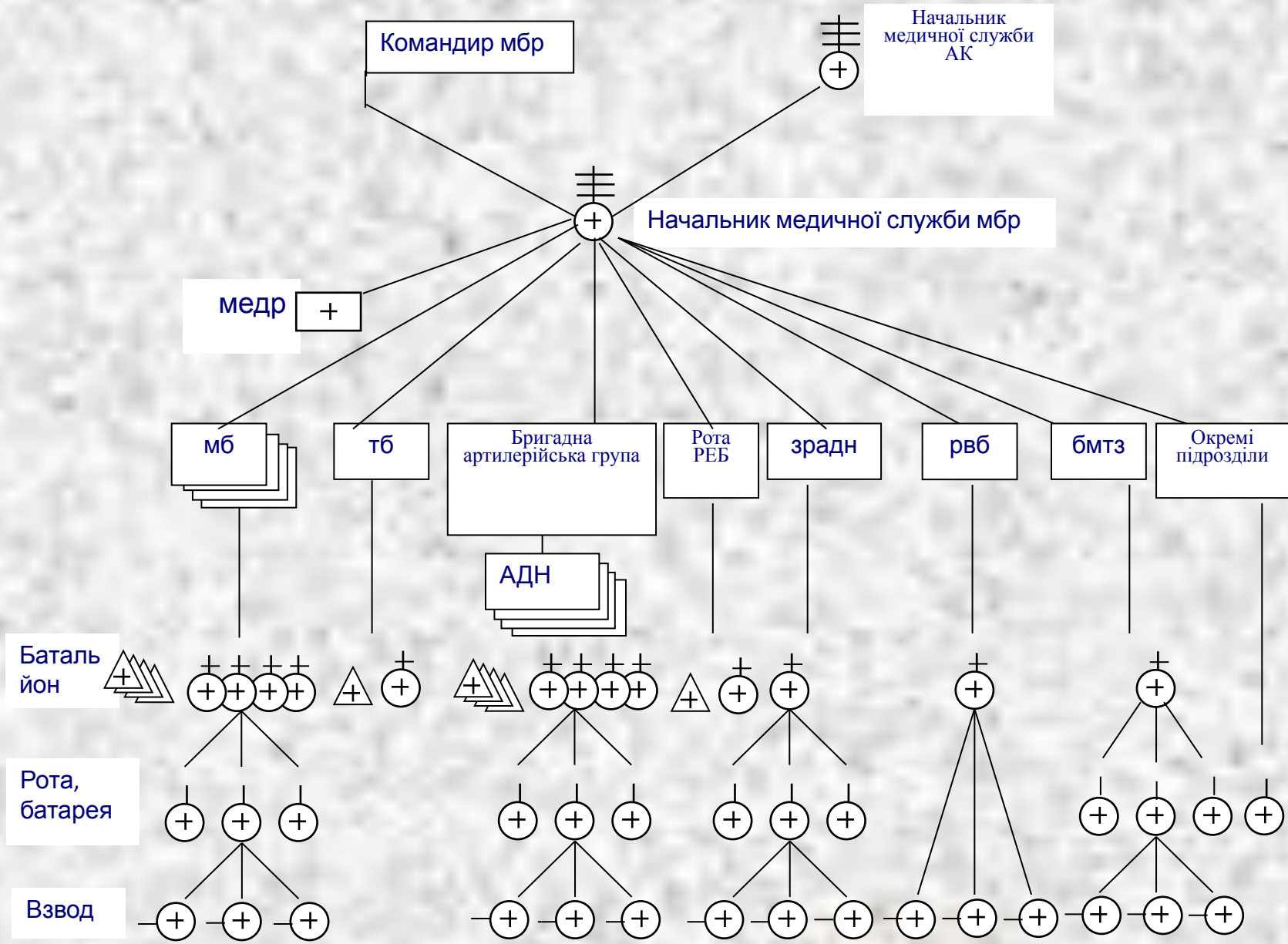
1. УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ

1. *Несподіваність нападу, тобто спосіб розв'язання війни;*
2. *Виникнення втрат на суші, в морі, в глибокому тилу;*
3. *Нерівномірність і одномоментність виникнення санітарних втрат різко збільшить їх невідповідність з наявними силами та засобами медичної служби;*
4. *Зростання небезпеки виникнення і розповсюдження інфекційних захворювань ;*
5. *Втрати серед особового складу медичної служби, знищення її майна і оснащення;*
6. *Поява нових видів бойових уражень, викликаних зброєю, яка не застосовувалась раніше;*
7. *Діяльність медичної служби переважно в польових умовах (брак тепла, оснащення, світла, води), в зоні бойових дій і ядерних осередків (нервово-психічне напруження), при перевантаженні лікувальних закладів і їх вимушеної передислокації (радіаційна і хімічна обстановка).*

2. Організаційна структура медичної служби механізованої (танкової) бригади

Медична служба бригади включає:

- медичну роту бригади;**
- медичні пункти механізованих (танкових) батальйонів;**
- медичні пункти артилерійських дивізіонів (адн);**
- медичний пункт роти радіоелектронної боротьби (РЕБ);**
- фельдшер ремонтно-відновлювального батальйону (рвб);**
- фельдшер зенітно-ракетного артилерійського дивізіону (зрадн);**
- фельдшер батальйону матеріально-технічного забезпечення (бмтз);**
- санітарні інструктори окремих підрозділів**

Організаційно-штатна структура медичної служби механізованої бригади

3. ЗАВДАННЯ, ОСОБОВИЙ СКЛАД ТА ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

Медична служба в механізованій роті представлена санітарним інструктором. Йому підпорядковані три стрільці-санітари (по одному на взвод).

Стрілець-санітар повинен:

- знати задачу свого взводу, місце командира взводу;
- безперервно спостерігати за появою хворих та поранених на полі бою і доповідати про них командирів взводу;
- розшукувати поранених і хворих на полі бою, надавати їм першу медичну допомогу;
- знати і правильно використовувати медичне оснащення, а також підручні засоби для надання першої медичної допомоги.

На своєму оснащенні стрілець-санітар має:

- сумку санітара (СС),
- лямку медичну носильну (лямку медичну спеціальну),
- нарукавний знак Червоного Хреста.

3. ЗАВДАННЯ, ОСОБОВИЙ СКЛАД ТА ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

Санітарний інструктор повинен:

- знати задачу роти, наявність поранених і хворих в підрозділах, місце розташування МПБ і порядок його переміщення;
- проводити мед.розвідку району розташув. і бойових дій роти;
- організовувати надання ПМД на полі бою і особисто надавати допомогу пораненим і хворим;
- організовувати розшук, вивіз (виніс) поранених і хворих із поля бою і приймати заходи для евакуації їх на МПБ і до медр;
- виявляти хворих, надавати їм першу медичну допомогу і відправляти їх до МПБ або медр;
- проводити за вказівкою начальника мед служби бригади екстрену профілактику при застосуванні противником бактеріальних засобів;
- перевіряти санітарний стан району розміщення роти;
- отримувати на МПБ медичне майно і видавати індивідуальні засоби надання ПМД та профілактики особовому складу роти;
- навчати особовий склад роти прийомам надання ПМД в порядку само - і взаємодопомоги;
- доповідати командирю роти про кількість поранених і хворих та про допомогу, яка необхідна для організації медичного забезпечення роти.

Оснащення санітарного інструктора роти:

3. ЗАВДАННЯ, ОСОБОВИЙ СКЛАД ТА ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

Оснащення санітарного інструктора роти:

- сумка медична військова (СМВ);
- лямка медична носильна - 2;
- лямка медична спеціальна (Ш-4) – по 1 на 2 штатних автомобіля;
- нарукавний знак Червоного Хреста;
- ключ для відкриття люків танків і бойових машин піхоти (БМП);

Окрім вище вказаного спеціального майна, санітарний інструктор повинен мати:

- кишеньковий електричний ліхтар;
- ручний годинник;
- знаки для позначення “гнізд поранених”.

Як і весь особовий склад роти санітарний інструктор та стрільці-санітари оснащені особистою зброєю, протигазами, загальновійськовими захисними комплектами, малими саперними лопатами, АІ, ПП, ПП, засобами для знезараження води.

3. ЗАВДАННЯ, ОСОБОВИЙ СКЛАД ТА ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

МПБ очолює фельдшер (помічник лікаря), який за штатною посадою є начальником медичного пункту батальйону.

Він безпосередньо підпорядкований командирі батальйону, а з питань медичного забезпечення виконує вказівки начальника медичної служби механізованої (танкової) бригади.

Начальнику МПБ підпорядкований особовий склад МПБ, а з питань медичного забезпечення - ще й санітарні інструктори рот.

ОСОБОВИЙ СКЛАД МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

У складі МП механізованого батальйону є:

- начальник МПБ – фельдшер (помічник лікаря) - 1;**
- санітарний інструктор - радіотелефоніст - 1;**
- водій-санітар - 3;**
- водій-електрик - 1;**
- санітар - 3.**
- Всього - 9**

У складі МП танкового батальйону, артилерійського є:

- начальник МПБ – фельдшер (помічник лікаря) - 1;**
- санітарний інструктор - радіотелефоніст - 1;**
- водій-санітар - 1;**
- санітар - 1.**
- Всього - 4**

ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

1. Комплектне майно:

- АВ - - по одній АВ на штатну машину;
- ПФ – польовий фельдшерський – 1;
- Б-1 - перев'язувальні засоби стерильні - 1;
- шини (дротяні – 10, Дітерікса – 1);
- СМВ - - по одній на кожного санітарного інструктора і фельдшера;
- СС - по одній на санітара, стрільця-санітара та водія-санітара.

2. Лікарсько-медичні предмети, прилади та апарати:

- ДП-10 - апарат штучної вентиляції легенів портативний ручний - 1;
- КІ-4 - інгалятор кисневий - 1;
- ШП - шолом для поранених у голову - 2 шт.;
- балони кисневі – 2;
- НМ - накидка медична - по одній на 10 чоловік особового складу.

ОСНАЩЕННЯ МЕДИЧНОГО ПУНКТУ БАТАЛЬЙОНУ (ДИВІЗІОНУ)

3. Санітарно-господарче майно:

- знак нарукавний ЧХ- по 1 на кожного медичного працівника;
- лямка медична носильна - 2 шт.;
- лямка медична спеціальна Ш-4 - по 1 шт. на 2 штатні автомобілі;
- ноші санітарні – 1 та на кожний санітарний ;
- прапор ЧХ - 1 шт.;
- таз емальований - 1 шт.;
- стійка уніфікована - 1 шт.;
- умивальник - 1 шт.;
- утримувач таза умивальника – 1 шт.;
- книги, бланки обліку.

4. Транспорт МПБ механізованого батальйону:

санітарний автомобіль (УАЗ-3962)	- 3;
автобус санітарний (АС-66)	- 1;
автопричепи 1-П-0,5	- 3
радіостанція Р-159	- 1;
електростанція 1 Квт	- 1.

У МП танкових батальйонів, артилерійських дивізіонів є:

- санітарний автомобіль (УАЗ-3962) – 1;
- автопричіп 1-П-0,5 – 1, Р-159-1;
- електростанція 1 Квт–1.

Обов'язки начальника медичного пункту батальйону – помічника лікаря

Начальник МПБ зобов'язаний:

- знати бойову, радіаційну, хімічну і бактеріологічну обстановку, мати відомості про поранених та хворих, які підлягають виносу (вивозу) із рот;
- керувати роботою санітарних інструкторів рот, особового складу МПБ, приданими засобами збору і евакуації поранених;
- організувати збір, виніс (вивіз) поранених та хворих із рот на МПБ;
- особисто надавати першу медичну і долікарську допомогу;
- організувати і проводити медичну розвідку в районі розміщення і дій;
- організувати і проводити сан.-гігієнічні та протиепідемічні заходи;
- готувати ос.склад МПБ до роботи в умовах застосування противником ЗМУ;
- здійснювати мед. контроль за якістю приготування їжі, а також за станом джерел водопостачання у районі розташування та забезпеченням водою;
- отримувати із аптеки медр медичне майно і забезпечувати ним МПБ і сан. інструкторів;
- організувати і проводити навчання ос. складу батальйону правилам надання ПМД при пораненнях і захворюваннях, а також заходам щодо попередження інфекційних захворювань;
- безперервно підтримувати зв'язок із санінструкторами рот, командиром медр і начальником мед. сл. бригади, використовуючи для цього технічні засоби зв'язку (Р-159), а також водіїв санітарного транспорту;
- вести облік роботи санітарів по виносу поранених із поля бою.

4. Організація роботи МПБ в обороні

В період підготовки до оборонного бою начальник МПБ :

а) отримує вказівки від командира батальйону про бойову задачу батальйону;

б) від начальника мед. служби бригади отримує відомості:

- про місце розташування медр до початку бою і можливе її переміщення під час бойових дій;

- про шляхи евакуації до медр;

- про сили та засоби підсилення;

в) визначає порядок надання ПМД та долікарської мед. допомоги, а також схему збору, виносу (вивозу) поранених із поля бою;

г) розподіляє між ротами санітарів, віддає вказівки санітарним інструкторам рот про порядок їх використання;

д) інструктує особовий склад МПБ і санітарних інструкторів рот про порядок роботи під час бою;

є) приймає заходи для отримання медичного майна, що не вистачає із аптеки медр і видає його в роти;

ж) хворих, що виявлені в ротах, направляє до медр;

4. Організація роботи МПБ в обороні

В **період підготовки** до оборонного бою начальник МПБ :

з) проводить медичну розвідку, визначає місце для постів санітарного транспорту (ПСТ);

і) намічає шляхи вивозу (виносу) поранених з рот до ПСТ або на МПБ;

й) розгортає МПБ у сховищі, в стороні від можливого напрямку головного удару противника, поблизу до шляхів виносу (вивозу) поранених та хворих, на відстані 2,5-3 км від переднього краю оборони батальйону.

к) намічає запасну площадку для розгортання МПБ;

л) підсилює заходи санітарно-гігієнічного і протиепідемічного характеру (контроль за чистотою території, за дотриманням правил особистої та колективної гігієни, за харчуванням, водопостачанням, тощо).

4. Організація роботи МПБ в обороні

При **організації оборонного бою** санінструктор роти організує обладнання медичного посту роти (МПР). Тут створюються запаси засобів для надання першої медичної допомоги, води та обладнуються місця для розміщення поранених.

В ході оборонного бою першочергове значення набуває організація якнайшвидшого виносу (вивозу) поранених з поля бою, надання їм першої медичної допомоги і евакуації в тил.

Стрільці-санітари взводів і санітарні інструктори рот надають пораненим ПМД. Особовий склад підрозділів збору та евакуації поранених, пристосовуючись до місцевості і використовуючи ходи сполучення, виносить або вивозить поранених із місць їх укриття до ПСТ. Евакуація поранених з ПСТ до МПБ здійснюється санітарним транспортом, а також транспортом загального призначення, який виділяється для цього командуванням.

Із МПБ поранених і хворих після надання їм долікарської допомоги евакуюють до медичної роти бригади.

5. Організація роботи МПБ в наступальному бою

У період підготовки до наступального бою начальник МПБ виконує наступні заходи:

- отримує вказівки від командира батальйону про бойову задачу батальйону;**
- від начальника медичної служби бригади отримує відомості:**
- про місце розташування медр до початку бою і можливе її переміщення під час бойових дій;**
- про шляхи евакуації до медр;**
- про сили та засоби підсилення;**
- визначає напрямок (вісь) переміщення під час наступу;**
- розподіляє між ротами санітарів і санітарні автомобілі, дає вказівки санітарним інструкторам рот про порядок їх використання;**
- інструктує особовий склад МПБ і санітарних інструкторів рот про порядок роботи під час бою;**
- приймає заходи для отримання майна із аптеки медр і видає його санітарним інструкторам рот;**
- хворих, які виявлені в підрозділах, направляє до медр бригади.**

5. Організація роботи МПБ в наступальному бою

В ході наступального бою санітарний інструктор роти за допомогою стрільців-санітарів надає ПМД найбільш тяжкопораненим і організовує їх виніс в "гнізда поранених", позначає їх та повідомляє про місця розташування "гнізд поранених" водіїв санітарних і автомобілів.

Легкопоранені виходять з поля бою самостійно.

Під час бою МПБ працює з ходу - пересувається на автомобілі УАЗ-3962 із причепом по запланованому маршруту затримуючись біля укриттів, з пораненими для надання тим, хто потребує першої медичної та долікарської допомоги.

Після надання медичної допомоги пораненим МПБ переміщуються до наступного місця зосередження поранених. Подальша евакуація поранених із місць їх зосередження здійснюється санітарним транспортом медичної роти бригади.

Легкопоранені можуть бути евакуйовані транспортом загального призначення.

УРА !!!

Лекція закінчилась!

Дякую за увагу!